

Előfizetési árak
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyes szám ára 8 kr.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden csütörtökön.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY

KÖZÉRDÉK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adódnak.

Kiadóhivatal: Árpád-ut 20.
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
 Kiadó tulajdonos:
FUCHS ANTAL

PESZTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A község előljárósága.

Ujpest, április hó 13-án.

Az emberi természet gyarlóságai közé tartozik a többi közt az is, hogy soha sincs megelégedve azzal, amije van s mindig azután vágyakozik, amije nincs.

Ennek azután az a szomorú következménye, hogy abban a pillanatban elveszti az értéket az, amiután vágyódott, amely pillanatban sikerült azt megnyernie és hogy soha sincs megelégedve a jellel, a jövő felépítéséhez pedig, zuglódáson kívül, semmi egyébbel nem járul.

Ez a gyarlóság fokozott mérvben észlelhető Ujpesten, észlelhető különösen az előljárósággal szemben, amelyet mindazok, akiknek több a vágyt a dühanyuk, mint a tudományuk, ma inkább szeretnének egy más előljárósággal feleltérlni, mint holnap.

S vajjon miért?

Valószínűleg azért, hogy holnap új előljáróságot választhassanak, amelyet holnapután — merget vehetnek rá — már egy harmadikkal kívánának kicserélni, mert — minden választás alkalmával megbukik valaki s minden választás alkalmával születnek új pályázók, akik a megválasztottaknál derekabb legyenek tartják magukat, s hogy ez eljűkát rögtönözve el nem érhetik, éveken át folyvást kiesinyítik, gyanúsítják azt az előljáróságot, amelyet a saját szavazatukkal, vagy a többség szavazatával megválasztottak.

Talán nem úgy van?

Azt kerdezzük mi Ujpest legöregebb választó polgaraitól, volt-e már ennek a községnek olyan választott bírja avagy jegyzője, voltak-e olyan esküdtjei, akikkel a tisztelt választó polgarok egy-kei hónapnál tovább

is meg lettek volna elégedve, akiket le nem szerettek volna jártni, még mielőtt a hivatalos székükben, vagy állásukban megmelegedtek volna?

Nem volt!

Nem voltak megelégedve még Tanos bíróval sem, pedig Tanos mellett először az értelmiség s azután a nem értelmiség is egyaránt sikra szállott s azután — mintha soha se ismerte volna, hátat fordított neki mind a kettő, mert mind a kettő rögtön más után vágyódott, mihelyt megszerezte azt, amije még nem volt.

A »más« köpenyge alatt pedig a legtöbb esetben az »edes en« rejtőzött, amely nem azért adta a szavazatát erre a bírora s arra a jegyzőre, erre az esküdtre s arra a képviselőtestületi tagra, hogy a közjónak szolgáljon, hanem azért, hogy a saját érdeket mozdítsa elő.

A megbukott ambíció s a ki nem elégtett érdek beteg Ujpesten, de nem a község maga.

Ez a kettő veszélyezteti a község egészségét, de nem az előljáróság, amely lelkiismeretesen s tehetsége szerint teljesíti a kötelességet, amelynek különben olyan ellenőre a községi képviselőtestület, hogy határozata nélkül vagy ellenére nem tehet semmit.

Miert elégedetlenek tehát mégis mindig és minden előljárósággal?

Valószínűleg azért, mert ez könnyű dolog s mert ez már nálunk így szokás!

Az emberek, még a művelt osztályhoz tartozó s józan gondolkozású emberek is, megfélekednek arról, hogy aki igazságot követel a maga számára, annak szintén igazságosnak kell lenni mások iránt.

De igazságos ember-e az, aki igen jól tudja, hogy a községhez építése, az Árpád-ut kikö-

vezése, a felebbezések következtében szenved halasztást; jól tudja, hogy a járásbírósig eddigi felállítását, a parlament — s a kormány válsága akadályozta, hogy a költségvetésből a pénzügyminiszter törölte s hogy a felállítás végett az új igazságügyminiszterrel megtörténtek a sürgető lépések; jól tudja, hogy a bejelentő hivatal felállítását a törvényhatóság nem akarja engedélyezni; jól tudja, hogy a világitás mizeriáin mindaddig nem lehet segíteni, amíg a légszestársulattal kötött szerződés le nem jár, jól tudja, hogy az iskolák csak a kormány segélyével épülhetnek föl s a segélyösszeget, illetőleg az építési költséget éppen most állapítja meg a kereskedelmi kormány illető osztálya s mindezeket jól tudja, mégis nem az ország közigazgatási rendszerét, nem annak lassúságát vonja felelősségre, hanem az előljáróságot; nem az egész országra kiterjedő közigazgatási rendszert tartja betegnek, hanem a községet!

Oh nem a község beteg itt, hanem az emberek egy része s különösen azok, akik dob helyett ezintányéron dobolnak.

Hogy Ujpest községnek vezetése, ha nem is mintaszerű — mert ilyen az egész országban nincs — de egészséges, hogy az előljáróságnak a tisztviselői és tagjai nem lopják a napot, hanem erősen dolgoznak s a mellett a keserves fizetés mellett a nagy közönség elismerésére is számot tarthatnak, arról fenyves tanubizonyosságot tesznek a következő adatok:

A közigazgatási iktató szerint 1898 január hó 1-től december hó 31-ig összesen 40 679 ügydarab érkezett az előljárósághoz. Ebből elintéztetett 39,156 darab. Elintézetlen maradt 282 darab, 1241 ügydarab pedig olyan természetű, amelynek elintézési határideje az 1899-ik évhez van kötve.

Savanyú Józsi.

— Elbeszélés. —

Irta: Szendrői.

Savanyú Józsinak olyan arca volt, amely bocsánatot látszott kéri azért, hogy a tulajdonosa a világra mért jönni. A szerencsétlen ember meg a szüleit is rosszul választotta meg. Az atyja szegény községi borbély volt, aki meg a falu csordásának is alázatos szolgálja vala, mert csekély keresete meg a legkisebb adományokra is rászorult, hogy nagy családjával ehen ne haljon. Savanyú Józsi ennek következtében mindig csak hajlongni és mosolyogni látta az atyját, a ki őt azzal az életszabállyal küldte a városba tanulni: »Ki kezében tartja a kalapját, vigan bejárhatja az egész hazát!«

Kalapja ugyan nem volt Józsinak, de sapkáját minden kapunál s minden ajtónál lekaptá a fejéről s így nem csoda, hogy a városba érve csakhamar sikerült neki hét olyan házat találni, ahol hetenkint ebédelhetett egyszer, amiért azután csakhamar a »koldus deák« hangzatos czimmal tisztelték meg az utcza gyerekei, akik különben is örömezt évődtek vele, mert hórihorgas, sovány és csunya volt. Arcának vonásai lefelé törekedtek inkább, hosszú fehér, szőke haja kenderként

himbálódzott pisze orra s halványkék szeme körül s rövidre szabott öltözetében valóságos madárijesztőt ábrázolt a hosszú alak.

Az iskolában a középszerű tehetségekhez tartozott de azért szerencsésen keresztül koldulta magát a középiskolán. Az egyetemen sem javult meg a sorsa, amíg társai usztak a bőségben meg a mulatságban, addig ő egy zardának a falai közé osont be, ahol a szívesen nyújtott ebed csak egy »Isten fizesse meg«-be került.

Reggel és este a koplalásban gyakorolta magát, mert azt a kis összeget, amit egy ügyvédtől a másolásért kapott, az ágybér teljesen felemésztette.

Sokszor gondolt ugyan arra, hogy tanulás helyett olyan gyakorlati pályára kellene lépnie, amelyen a mindennapi kenyerét megkereshetné, de lelki szemei előtt magasabb czelok lebegtek. Jogtudós, ügyvéd akart lenni s az elméleti vizsgákat le is tette elég szerencsésen, de ezzel be is köszöntöttek életének a legkínosabb napjai. Az u...i járásbírósighoz neveztek ki díjnoknak s a járásbíró, aki ténylegesen bárói koronát viselt a pecsétgyűrűjén, nemcsak a munkaerejét tudta kegyetlenül kihasználni, hanem évek hosszú során át megtudta az előmenetelét is akadályozni.

Harminezöt esztendő volt már, amidőn a díjnoki állásból feljebb emelkedhetett s amidőn a szív is megmozdult egy kissé a bordái alatt.

Savanyú Józsinak ugyanis minden kuisó fogyatékosági daczára sikerült egy korán

elhunyt aljárásbírónak az özvegyere hatást gyakorolnia, s komolyan elhatározá, hogy ezt az özvegyet rögtön feleségül veszi, mihelyt aljárásbíróvá nevezik őt ki.

Csak hogy ez volt éppen a bökkenő. Az a kegyetlen igazságügyminiszter állandóan mellőzte őt. Józsi nem tudta elképzelni mi lehet ennek az oka, a főnöke meg vala véle elégedve, hiszen ő volt a legpontosabb, a leglekiismeretesebb tisztviselő. És megis, ez a főnök soha sem ajánlotta őt előléptetésre, állítólag csak azon okból, mert alázatosságát nem tartotta összeegyeztethetőnek a bírói tekintellyel, tényleg azonban azért, mert Savanyú a mágnás járásbírónak jobb keze volt, minden munkáját és teendőjét elvegezte, azon esetben pedig, ha előlép, több mint bizonyos, hogy máshová helyezték volna.

Igy mult el egyik év a másik után, míg végre csupa véletlenségből felnyitlak a szemei. Egy napou ugyanis, kezei közé került az a minősítési táblázat, a melyet a járásbíró terjesztett az igazságügyminiszter elé s a melyben az ő neve után a következők állottak: »Rendkívül szolgálatkés, de nem aljárásbírónak való, mert tehetetlen, az erély s önállóság teljesen hiányzik nála s már a külső megjelenése se válnék a bírói karnak díszére« stb. stb.

E percztől fogva Savanyú Józsi a szószoros értelmében ki lön cserélve. Véghetetlen keserűség fészkelődött be a szívébe. Nincs erélye! Nincs önállósága! Hát ki az ördög lehetne éhes gyomorral s fillérekkel gazdálkodva önálló és erélyes?

(folytatása következik.)

Aki ketelkedik az előjáróság munkásságában s a rengeteg ügydarabok elintézésében, annak számára feltüntetjük az egyes tisztviselők munkásságát is. Nevezetesen:

Berényi Antal az általános természetű ügydarabokból átvett 1108 darabot. Ezek közül 1899-ik évi határidejű 25 darab. Elintézett 979 darabot. Elintézetlen maradt 104 darab.

Ráday Antal a körhazai, építkezési s közegészségi ügydarabokból átvett 1861 darabot. Ezek közül 1899-ik évi határidejű 71. Elintézett 1781 darabot. Elintézetlen maradt 9 darab.

Boda Aladár a katonai s népfelkelési ügydarabokból átvett 7679 darabot. Ezek közül 1899-ik évi határidejű 120 darab. Elintézett 7558 darabot. Elintézetlen maradt 1 darab.

Asztalos Lajos az arva- s gyami ügydarabokból átvett 4079 darabot. Ezek közül 1899-ik évi határidejű kötétt 92 darab. Elintézett 3877 darabot. Elintézetlen maradt 110 darab.

Fischer István a közigazgatási ügydarabokból átvett 4588 darabot. Ezek közül 1899-ik évi határidejű kötétt 175 darab. Elintézett 4404 darabot. Elintézetlen maradt 9 darab.

Gurányi István a házbér és hadmentességi ügydarabokból átvett 1705 darabot. Ezek közül 51 darab az 1899-ik évi határidejű kötétt. Elintézett 1651 darabot. Elintézetlen maradt 3 darab.

Hevesi Vilmos az adóügyekből átvett 3930 darabot. Ezekből 235 darab 1899-ik évi határidejű kötétt. Elintézett 3663 darabot. Elintézetlen maradt 32 darab.

Balkányi Albert a községi, megyei adók s illetéki ügydarabokból átvett 3097 darabot. Ezek közül 200 darab 1899-ik évi határidejű kötétt. Elintézett 2889 darabot. Elintézetlen maradt 8 darab.

Várady Zsigmond utadói s közmunka ügyekből átvett 2013 darabot. Ezek közül 94 darab 1899-ik évi határidejű kötétt. Elintézett 1916 darabot. Elintézetlen maradt 3 darab.

Horeáth András a végrehajtási ügydarabokból átvett 3166 darabot. Ezek közül 74 darab 1899-ik évi határidejű kötétt. Elintézett 3090 darabot. Elintézetlen maradt 2 darab.

Komjáthy Gyula a fogyasztási adó ügydarabokból átvett 7 darabot. Elintézett 7 darabot.

Királymészai Béla ebadói ügyben átvett 19 darabot. Elintézett 19 darabot.

Nagy György a pénztári ügydarabokból átvett 658 darabot. Elintézett 658 darabot.

Lukács Imre a közgyűl. végreh. s aszfalt ügydarabokból átvett 166 darabot. Ezek közül 8 darab 1899. évi határidejű kötétt. Elintézett 157 darabot. Elintézetlen maradt 1 drb.

Medveczky Dezső az általános kézbesítési ügyekből átvett 4118 darabot. Elintézett 4022 darabot s 96 darab 1899-ik évi határidejű kötétt.

Boda Gábor bírósági végrehajtási ügyekből átvett 95 darabot. Elintézett 95 darabot.

Végre iskolaügyi *szegénységi bizonyítványt* kiállított a közigazgatási osztály összesen 2390 darabot.

A bírósági iktató szerint 1898. évi január 1-től december 31-ig beérkezett 25,921 ügydarab. Elintéztetett 25,921 darab.

A végrehajtó osztály 9155 esetben intézett végrehajtást.

A kiadóhivatal a postai könyv szerint 11,252 közigazgatási s 1876 bírósági levelet kiadványozott.

A községi pénztár forgalmát a következő számok tüntették ki:

Készpénz bevétel: 643,603 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr.

Készpénz kiadás: 643,553 frt 76 kr.

Érték-bevétel: 764,938 frt 96 kr.

Érték-kiadás: 122,754 frt 83 kr.

Letétbevétel készpénzben: 13,700 frt 77 kr.

Letétbevétel értékben: 117,480 frt.

Letétkiadás készpénzben: 10,017 frt 16 kr.

Letétkiadás értékben: 36,880 frt.

Ovadékbevétel készpénzben: 30 frt.

Ovadékkiadás készpénzben: 30 frt.

Ovadékbevétel értékben: 18,613 frt 75 kr.

Ovadékkiadás értékben: 3,210 frt.

A községi pénztár összes bevétele tehát: 1,558,367 frt 47 $\frac{1}{2}$ kr. Összes kiadása: 816,445 frt 75 kr. és így teljes pénztári forgalma: 2,374,813 frt 22 $\frac{1}{2}$ kr.

A községhez, illetőleg az előjáróság múlt évi munkásságának, e hiteles adatok azonban csak az egyik részét tükrözik vissza. A második rész, a mely Ujpesten nézve életbevágó s a község jövő fejlődését biztosító intézkedéseket foglalja magában nem kevesebb számíthat az adózó polgárok elismerésére, amennyiben mintegy 70,000 frt értékű közmunkát végeztetett el a múlt évben s mintegy 700,000 frt értékű közmunkát készített elő a folyó évre, amely összeg illetőleg közmunka elvezetésében legnagyobb részt ujpesti iparosok és vállalkozók részesültek és fognak részesülni még inkább a jövőben.

A fogyasztási adóberletet sikerült **Wolfner Tivadar** országgyűlési képviselő közbenjárásával a pénzügyminisztertől csaknem 65,000 forinttal olcsóbban kieszközölni.

A megyei törvényhatóságtól sikerült az Árpád-ut átvételével 6000 frt évi hozzájárulási összeget kieszközölni.

A közoktatási kormányt sikerült oly segély illetőleg bérösszeg fizetésére kötelezni, amely összegből a 7 modern iskolának az építési költségei fedezhetőek lennének s így a község adózó polgárait az iskolaépítési költségből egy krajczár sem fogja terhelni.

Az igazságügyi kormányt sikerült az Ujpesten felállítandó járásbíróóság szükségességéről meggyőzni s ha Erdélyi volt igazságügy-miniszternek a parlamentben tett ígéretét utódja: Plosz igazságügyminiszter tényleg ez évben nem vállaná be, annak sem az előjáróság avagy **Wolfner Tivadar** országgyűlési képviselő volna az oka, hanem a pénzügyminiszter takarekossága. Reméljük azonban a jelenlegi igazságügyminiszterrel tett lépések a legjobbat fogják eredményezni.

A községhez építése is — dacára a rendkívüli akadályoknak s a felebbezések által előidézett huza-vonának, már a megvalósulás stádiumába lépett.

Ha mindezek után még felhívjuk az adózó polgárok figyelmét arra, hogy az előjáróság idejét a képviselőtestületi, előjárósági s bizottsági ülések, továbbá az ezekre menő ügyes-bajos felekkel való értekezés is rengeteg mód igénybe vette: akkor igazságérzetük nemesak hogy nem fogja sajnálni azt a 26,911 frtot, a mibe a községi személyzet kerül, hanem kalapot emel kifejtett munkássága előtt s nem hiszi el senki fiának, hogy Ujpest beteg, előjárósága gyöngye, hogy Ujpestet a csodadoktorok kezeire kell bízni.

H I R E K.

— **Pestvármegye törvényhatósága** f. hó 10-én tartotta évnegyedes közgyűlését **Benitzky Ferenc** főispán elnöke mellett. A közgyűlés minden-keletűt üdvözlő feliratot küldött Széll Kálmán miniszterelnöknek; a megye közönsége nevében üdvözölte **Apponyi Albert** gróft s a szabadelvű pártna olvadni nemzeti pártot s külön üdvözléssel hódolt **Darányi I.** földművelési miniszternek és lelkes tüntetést rendezett a főispánnak, a megye hazafias s tapintatos vezetéseért. A napirendre kitűzött tárgyak között helyben hagyta Ujpest község előjáróságának a megválasztását s elutasította a felebbezést. Megengedte a megyei

s községi potadónak a törlesztet azon lakások után, amelyek 1867-ben üresen állottak. Az ujpesti községhez építése tárgyában felmerült kérdések elintézését — **Mády Lajos** megyebizottsági tag indítványa folytán az alispánra bízta.

— **Csendőrlaktanya — Ujpesten.** **Wolfner Tivadar** orsz. gyűl. képviselő a múlt hét elején megtudta, hogy a kormány egy nagy csendőrlaktanyát óhajt a szekesfőváros környékén építeni, s rögtön lépéseket tett aziránt, hogy ez a laktanya Ujpesten építessék föl. **Solley Sándor** miniszteri tanácsos, aki Ujpest előjáróságának a kérényét **Wolfner Tivadar** országgy. képviselő és **Zsoldos János** főjegyző kezéből átvette, oly jónak találta az eszmét s oly fontosnak az előjáróság kérényét, hogy habár a csendőrlaktanya kérdése mar csaknem eldöntetett, rögtön egy bizottságot küldött ki Ujpestre a helyi viszonyok tanulmányozása céljából. A bizottság itt is járt már községünkben, megszerezte a szükséges tájékozást, s meg is tette a jelentést, amelynek tartalmát persze nem ismerjük, de azt tudjuk, hogy óriási előnyére szolgálhat községünknek, ha a csendőrlaktanya tényleg itt épülne föl, mert a laktanyában állandóan 500 csendőrujonez tartózkodnak, ennek pedig a napi fogyasztása legalább 1000 frt naponként. Ha **Wolfner Tivadar** országgy. képviselő és **Zsoldos János** jegyző e lépése sikerrel eredményez, a községet újra nagy hála alá kötelezi mert az anyagi helyzetén is nagyot lendít.

— **Megeyi közgy. bizott. üles.** Pestvármegye közgy. bizottsága ma f. hó 13-án d. e. tíz órakor tartja meg rendes havi ülést a megyei székház dísztermében.

— **Fontos egészségügyi lépés.** A község előjárósága f. hó 10-én tartott ülésen elhatározta, hogy az összes ujpesti lakásokat, udvarokat s kutakat megvizsgáltatja s az egészségtelen lakásokat, a tisztátalan kutakat és udvarokat, nemkülönbben ulezákat és utakát összeírattja s a további egészségügyi intézkedéseket, az e célra kiküldött esküdt jelentése alapján azonnal foganatosítja. Ez intézkedésekre községünkben tényleg nagy szükség van, mert amíg az egészséges lakások üresen állanak, addig olyan putrikban is laknak emberek, amelyekben meg az állatok is tönkre mennének.

— **Április 11-dikének ünneplése.** Az 1848-diki törvények megalkotásának emlékére nemzeti ünneppé nyilvánított napot: az április 11-diket községünkben is megünnepelték hivatalosan. A középületek felváltak lobogózára; a hivatalok delután zárva maradtak; a templomokban reggel nálaado-istentiszteletek s az iskolákban a növendékek számára ünnepek tartottak. Az iskolai ünnepek közül legmeghatóbb volt az állami polgári leányiskola ünnepe, a melyet a szépen feldíszített tornateremben az »Ifjúsági dalkör« a Szózat el-éneklésevel nyitott meg. Az ünnepi beszédet **Gallauer Lujza** igazgató tartotta, aki az alkotmány fogalmának kifejtése, a különböző alkotmányok összehasonlítása után a magyar alkotmány mellatására s megszerzőinek a dicsősítésére tert át s hangulatteljes beszédet a királyra áldást kérve fejezte be. Utána **Brünn Berta** a »Márcziusi dalt« **Hilf Paula** a »Szabadság«, **Guttman Jolán** »Két ország ölekezése«, **Köszeghy Aranka** az »Elöre« s **Hallamacesek Dóra** az »Erős-hit« című költeményt szavalta szépen. Közbe az »Ifjúsági dalkör« a »Talpra magyart«, a »Király himnust« »Nepdalokat« a »Riadót« s a »Hymnust« enekelte el igen szépen s meglepő összhanggal es erőszel. Végül az iskolaszek képviselője **Mády Lajos** zárta be rövid, de velős hazafias beszéddel az ünnepelet, a melyen a tantestületi s a szavaló negyedéves növendékek szülein kívül ott volt **Lindt János** bíró nejevel együtt, továbbá **Zsoldos János** jegyző s **Dr. Hedervary Soma**.

— **Egyházi építkezés.** Az ujpesti róm. kath. egyháztanács már korábban elhatározta, hogy a szükséghez s a váci püspök regi kívánságához képest a plébánia épületet kiépíti s a lakhelyiségeket öt káplán-lakással, egy tanácsteremmel s adóügyi irodával kibővíti. Az építkezésre vonatkozó terveket es költségvetést **Czipauer János** egyháztanácsos díjtalanul készítette el s az építkezést **Bachmann József**re bízta, dacára annak, hogy **Schreiber Gyula** építkezési vállalkozó ajánlata 800 frttal volt olcsóbb a **Bachmann** ajánlatánál s dacára annak, hogy **Schreiber Gyula** kötelező

nyilatkozatot tett arra nézve, hogy az építkezésnél csak upesti iparosokat fog alkalmazni. Amint értesülünk, az egyháztanács határozatát Szalai István építész nemcsak ezen indoknál fogva, hanem azért is megfellebbezte, mert Bachmann József német nyelven terjesztette be az ajánlatát, már pedig az egyháztanács határozatilag kimondotta a muliban, hogy idegen nyelven irt levelek, előterjesztések s beadványok az egyháztanács által figyelembe nem vétetnek.

— **Erzsébet királyné szobrara.** Poók János és Tóth János polgártársaink legújában 25 frtot adományoztak Erzsébet királyné szobrara.

— **Ajánlatok felbontása.** A község ház építési munkáira beérkezett ajánlatok f. é. április hó 15-en d. u. 3 órakor fognak az előjáróság közgyűlési termében a legnagyobb nyilvánosság mellett felbontatni.

— **A tanfelügyelő rejtélye.** Tóth József pestmegyei tanfelügyelő f. hó 7-en d. u. 4 órakor egy rejtélyt adott fel az upesti tantestület tagjainak. E napon és órában ugyanis maga köré gyűjtötte a polgári leányiskola dísztermében az összes elemi és polgári iskolai tanítókat és tanítónőket s az iskolai gondnokság jelenlétében egy fél óráig tartó beszédet intézett hozzájuk, amely beszédben összetartásra, egyetértésre intette az egész tantestületet, s kiemelve a saját alyai gondoskodását a tanítókkal szemben arra kérte őket, hogy mindegyikben bizalommal forduljanak hozzája. Egyebet azonban nem mondott. Ujpesti tanítói és tanítónői azóta mind azon törik a fejüket, hogy mi lehetett e beszédnek az előzménye, vagy mi lesz a következménye? Bizony, bizony rejtelmes világot élünk.

— **Fősorozás.** Szerdán, f. hó 19-én kezdődik meg a sorozás Vácztól és folytatódik 20. és 21-en. Első nap azok kerülnek mértek alá, akik az I. korosztályba tartoznak és számuk nem nagyobb 246-nál. Második nap a 246-on felüli sorszámmal bíró összes I. korosztálybeliek és a II. korosztálybeliek valamennyien. Végül harmadik nap a III. korosztálybeliek mind és 50 idegen illetőségű ifju. Az összes állításkötelesek száma 570. Az upestiek között az egyévi önkéntességre bejelentették jogczimöket: Schaff Rezső, Weiszberger Sámuel, Bierding Ernő, Wachslér Izidor, Baubach József, Dicker Izidor, Feher Mór, Schönfeld Miksa, Zimmermann Ármán, Helfgott Ármán, Brenner Mózes, Papp Zoltán, Miskolczy Gusztáv, Popper Sámuel és Lichtmann Béla. A községi előjáróságot a fősorozáson Lindt János bíró, Zsoldos János főjegyző és Boda Aladár katonai referens fogják képviselni.

— **Az »Ujpesti tanítói segély egylet«** javára rendezett hangverseny, daczara annak, hogy éppen a tantestület nagy része a távollétével tündökölt, mégis fenyesen sikerült. Seymann Emil, Pá-old Ágoston, Fábry Lajos és dr. Trojan Alajos viharos tapsokat arattak Haydn és Mozart (D moll) vonós negyeseének a művészi előadásával. Nagy elismerésben részesült Illek Margit zongorajátéka és szavalata, Schunda Margit cimbalomjátéka s az elismerést megkoronázta az az óriás virág eszokor, amelylyel a rendezőség kedveskedett a közreműködő hölgyeknek. Hangverseny után tánc következett, mely reggelig tartott. Jelen voltak: Asszonyok: Illek Nándorné, Bianga Stiba v. Hornheim, Stuart Mártonné, Dr. Fuchs Ignáczné, Nagy Ferenczné, Németh Gyuláné, Geduly Lajosné, Stadler Mihályné, Mártonffy Frigyesné, Földes Károlyné, Salamon Lajosné, Dr. Koós Gáborné, Schunda Ferenczné, Szőnyi Richárdné, Dr. Trojan Alajosné, özv. Törő Józsefné Czipauer Jánosné, Gönczy Pálné, Hollósi Jánosné, Fekete Endréné, Kiss Beláné, Tóth Mórné, Bánó Józsefné, Hlavatsek Istvánné, Fábry Edéné, Wüszner Henrikné, Gurányi Istvánné, Armbruster Károlyné, Freisinger Antalné, Grenz Sándorné, özv. Sturcz Györgyné, Papp Mihályné, Radoch Józsefné, Egyenesty Istvánné, Basa Peterné. Leányok: Adamis Amália, Baumgarten Etelka, Liftner Jolán, Gurányi Irma, Freisinger Etelka, Hübner Gabriella Schaller Margit, Bósz Etelka, Sturcz Irén, Pohl Emma, Hübner Mária, Engel Mariska, (Bécs) Karsai Janczika, Nagy Margit, Mártonffy Etel, Kunst Aranka, Nagy Erzsike, Illek Margit, Schunda Margit, Tóth Janka, Stadler Irén, Stadler Vilma, Hlavatsek Katinka.

— **Népesedési mozgalom.** Az upesti állami anyakönyvvezető hivatalban f. é. márczius hó

1-től bejegyeztetett 142 születés, 105 halálozás és 19 házasság. A született gyermekek közül 103 róm. kath., 11 református, 5 evangélikus, 1 görög kath., 22 izr. A házasság kötések közül 4 vegyes, 7 róm. kath., 3 reformátos, 5 izr. Az elhaltak közül 56 egy éves, 5 tíz éves, 2 husz éves, 5 harmincz éves, 12 negyven éves, 14 ötven éves és 11 hetven éves korát meghaladva hunyt el.

— **Megnyitó ünnepély.** A »Társas kör« f. é. április hó 15-én, hangversenyvel egybekötött zártkörű megnyitó ünnepélyt rendez a saját helyeisegeiben és a »Közművelődési kör« dísztermében. A hangversenyt tánc követi. Az ünnepély kezdete 8 órakor.

— **A Tóth József-féle árvaalap** fokozottabb mérvben való gyarapítására hívta fel a megyei hivatalos tanító-testület tagjait, a testület elnöksége s arra kéri őket, hogy az évzáró vizsgák alkalmával, a perselyek után befolyt pénzeket, mindig ellennyugtával küldje be a központi pénztárba (Káger János, áll. isk. tanító Ujpest nyár-u. 44), a gyűjtő tanító illetőleg tanítónő. Az elnökség óhajta ugyanis az, hogy a tanítói árvaakat és özvegyeket gyámlító alap, Tóth József tanfelügyelő 25 éves jubileuma alkalmával négyezer forintba emeltesse föl.

— **Az »ujpesti ipartestület«** ma f. hó 13-án este 7 órakor tartja rendes havi előjárósági ülését, melynek következők a tárgyai: titkári jelentés, Pénztári jelentés, Előterjesztések. Testületi alelnök, egy segélypénztári rendes- és egy pótag-, a faipar iskolába, egy felügyelő bizottsági tag választása. Indítványok.

— **Elutasított felebbezés.** Az upesti róm. kath. egyház egyháztanács választását annak idejében megfellebbezte Kárpáti József, aki maga is elnökjelölt volt. A váci püspök a felebbezésnek nem adott helyet s az új egyháztanácsot megerősítette.

— **Sikerült táncvizsga.** A táncvizsga a melyet f. hó 6-án Schiffer Imre táncztanító az özv. Stettner Istvánné igazgatósága alatt álló leánynevelő-intézet növendékeivel, a Podruzsék-féle vendéglő nagytermében rendezett fenyesen sikerült. A növendékek igen szép tesztartással, szepitanilag kifogásolhatatlan hullámos mozdulatokkal lejtették végig a vizsga műsorát, amely a következő tánczokból állott: Lengyelke, Körmagyar, Magyar szalon, Graziana, Les Lansirs ala cour, Tipegő, Francia negyes, Pas de quatre, Mazur nobless, Pas de patineures, Csárdás. E műsorból látjuk, hogy Schiffer az új tánczokat is ép oly lelkiismeretesen tanítja, mint a regieket, amiért a tanítványok ep úgy, mint azok szülei hálás elismerésüket fejezték ki. Jelen voltak: Leányok: Leitner Myria, Hervay Berta, Anna és Zsófi, d' Elhoringne Mariska, Arenztorf Frida, Mariska és Ilka, Holer Irma és Margit, Hendl Mariska, Kántor Lujza és Elvira, Nanásy Irén, Kovács Rozsa, Weisz Hermán, Egger Gizzi és Margit, Holczsuszter Margit és Irma, Koppa Irén, Molnár Irén, Pechy Margit, Spitzer Ella, Szabó Gizella, Varga Ilona. Asszonyok: Szabó Beláné, Egger Józsefné, Kántor Nándorné, özv. d' Elhoringne Leonné, özv. Kovácsné, özv. Arenztorné, Bach Kálmáné, Hendl Gusztávné, Szabó Beláné, Leitner Aurélné, Móróné és Schiffer Imrené.

— **Elfogott lélekkufarok.** Az emberhussal kereskedő lélekkufaroknak több fészke van Ujpesten. Ezek közül egyet sikerült a rendőrségnek f. hó 9-én kiemelni. A fővárosi VII. kerületi kapitánysághoz ugyanis két csavargó leánykát vittek be az nap reggel. Az egyik 11 éves, a másik 14 éves volt. Mind a kettő beteg volt, s a rendőrorvos utasítására kórházba vittek őket. A vizsgálat folyamán kitént, hogy a leányokat Tubák Anna, takarító Ujpestre csalta, ahol Szabó Rudolphe és Berchtold Roza ismert leánykereskedőknek adta át. A rendőrség a beismerésben levő gonosz asszonyokat letartóztatta.

— **Fuvaros kocsik állomása.** Ujpest rendőrkapitánysága egy átiratban felhívta az előjáróságot, hogy a fuvaros kocsik számára állomáshelyet jelöljön ki. Az előjáróság f. hó 10-iki ülésen egy bizottságot küldött ki azon czélból, hogy az alkalmas helyeket állapítsa meg.

— **Névmagyarosítás.** Stetner Mihály rákos-palotai lakos, valamint József, Mihály, Sándor és Mária gyermekei Szegszárdi-ra, — Neuzsitz József rákos-palotai lakos, valamint József

fia Zombori-ra, — Domsits Ferencz upesti lakos, valamint gyermeke Borbála Deák-ra magyarosította belügyminiszteri engedéllyel a nevét.

IRODALOM.

A »Budapest« elterjedésének a titka. Köz tudomásu, hogy a »Budapest« képes politikai napilap a legelterjedtebb ujságja az országnak. Naponként 50—60 ezer példányban, nagyobb események alkalmával 80—90 ezer példányban jelenik meg. Sokan találgatják: mi ennek a titka. Megmondjuk. A »Budapest« nem ereszt hosszú lére semmit, hanem rövid tömörséggel beszeli el a napi eseményeket. E miatt aztán olyanok is, a kiknek nincs sok idejük az olvasásra, szívesen kezükbe veszik s anélkül, hogy idejüket fecsérélnék, csakhamar értesülnek belőle mindenről. Épp azért, főleg most a nyári időszak beköszöntésekor gazdának, iparosoknak, szóval azoknak, kiknek teendőjük megszaporodott, a legajánlatosabb ujság: a »Budapest«. A »Budapest« irányáról talán fölösleges is megemlékezni. Közismeretű, hogy egyik legrégebb és legkitartóbb harczosa a megdicsőült Kossuth Lajos 48-as elveinek; az is ismeretes, hogy vezércikkeik orsz. képviselők, neves publicisták, mint Kossuth Ferencz, Hentaller Lajos, Horváth Ádám, Szederkényi Nándor, Gracza György stb. írják. Tarczarovata élénk és változatos; hírei frissek, illusztrációi a napi eseményekre vonatkoznak. Egyszóval, egy oly jó ujság, a mely méltán számot tarthat a közkedveltségre. Előfizetési ára egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt, félévre 6 frt, s egész évre 12 frt. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kap. Az előfizetések »Budapest« kiadóhivatalához, (Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3.) küldendők.

Dr. Szabó Mihály, alsó fehérvármegyei tanfelügyelője »Tanítók (tanítónők) jogai és kötelességei« című művének 3-ik teljesen átdolgozott kiadására az előfizetési határidőt f. évi április 15-ig meghosszabbította. Az előfizetési összeg 2 frt és a szerzőhöz (Nagy-Enyedre) küldendő.

SPORT.

Az alagi husvéti 5 napos meeling befejeződött, ha visszapillantunk az előző évi hasonló időben tartott alagi versenyekre, valóban bámulatos fejlődést látunk, amit az »Urolvasok Szövetkezetének« ügybuzgó fáradozásának tulajdoníthatunk. Nehány évvel ezelőtt kis mezőnyök és csekély közönség, ma már mondhatni a legitim pályán is ismert istálló is képviselve voltak s az egyes versenynapokon zsufolásig telt tribünökön nézte a nagy közönség a futamokat. Habár az első két versenynapon meglepetések voltak is, a futólovak versenyformái annyira kidomborodtak, hogy a nagy közönség által és a ringben is favorizált lovak futamaikat megnyerték. Különösen utolsó nap minden versenyben a favoritok győztek.

Szombaton kezdődnek Bécsben a tavaszi versenyek — e hó 29. és 30-án még Alagon is lesz loverseny.

Szerkesztői üzenetek.

G. S. urnak. „Mikép lettem gézenguzzá“ című esevegését egy kis csiszolással közölni fogjuk.

T. L. K. K. L. S. W. M. W. U. S. M. N. Gy. Fr. K. urnaknak, fogadják köszönetünket átvkivánataikért.

Cs. B. urnak. Ön azt kéri tőlünk, hogy kinek van igazsága? Tessék az 1886. évi XXII. t.-cz. 130. §-at elolvasni, világosan megmondja, hogy azokra a munkásokra és napszámosokra, a kik állami adóval megróva nincsenek: a községi pótdadó kivethető. A törvény ugyanazon szakasza a munkásokra kivetett pótdadónak az összegét is megjelöli, a mennyiben a legkisebb községi adónak a felét allapítja meg. Miatán pedig Ujpesten a legkisebb községi adó 2 frt 40 kr., a munkásokra tehát jogosan ki lehetett az 1 frt 20 krt vetni. A második kérdés, t. i. a fellebbezésre vonatkozó olyan naiv, hogy arra még a „gyöngébbek kedvéért“ is kár volna felelni.

Nyaráló Vác mellett.

Szép parkban fekvő, 8 butorozott szobából, könyvtárból és pinceszobából álló csinos ház olcsón bérbeadandó, esetleg eladandó. Ugyanott kisebb ház is 7 szobával és mellékhelyeisegeivel bérbeadandó. A nyaráló fél órányira van Vácztól. Czim a kiadóban.

Uri lakás.

Ujpesten, az Attila- és Toldy-u. sarkán

egy uri lakás

azonnal berbe adó.

Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad.

Egy jó házból

való fiu nyomdásztanoncznak azonnal felvétetik. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színet nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

Hozzá ezüstös-oralánc 60 kr.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbelegségtől megment. Tartós és penzmeztakarító. Darabja 3 forint.

A penge *** csillagos acézből és a többi részei alpakából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető: (24-26)

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben 1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	150
4900	" "	100
50	" "	50
3900	" "	30
2900	" "	10
50,000	nyer. és jut. összegen	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik es

100,000

sorsjegyre

ujból

50,000

nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeleseknel eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban es pedig:

egy egész	1. o. eredeti sorsjegyet	6.—
" fél	" " "	3.—
" negyed	" " "	1.50
" nyolczad	" " "	.75

küldünk szel utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzásjegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek es azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi április hó 24-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

a magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körut 4 a.

Sok es nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy es fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.
Az összeget forint } utánvételezni kérem.
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törörendő.

Pontos cím: